

Pusaudži, kas vēlas mainīt dzimumu :

Izaicinājumi un risinājumi skolas vidē

Nils S. Konstantinovs, 18.09.2023.

Teo, 16

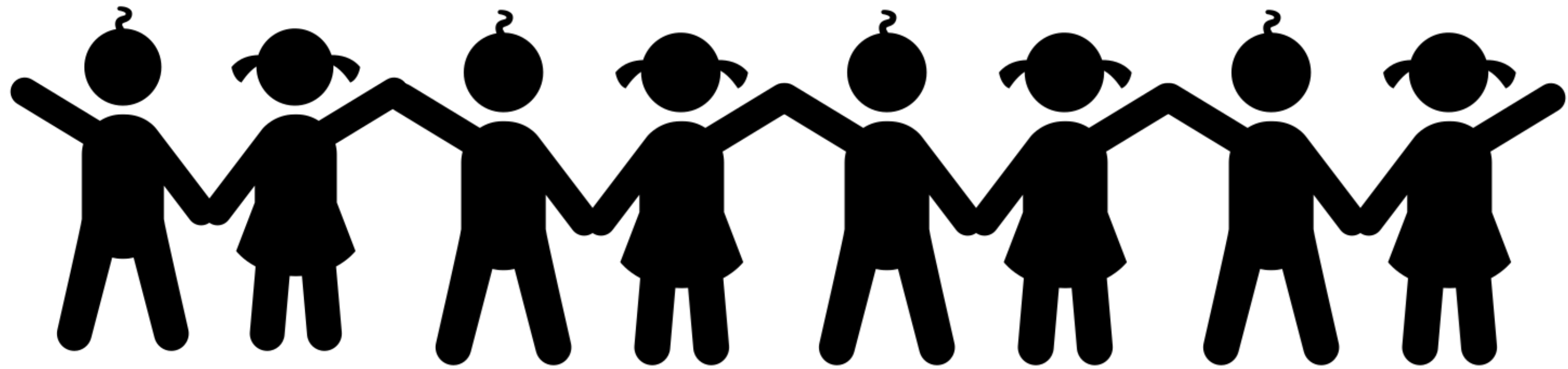
Kristīne

- Pirmoreiz sāka domāt par savu dzimumu un seksualitāti ap 12 g.v.
- Paziņoja vecākiem 14 gadu vecumā, ka ir biseksuāla. Gadu vēlāk - non-binary. Šorīd identificējas kā zēns.
- 9. klases beigās saņēmusi psihologa konsultācijas saistībā ar trauksmi un depresiju.
- Ģimene daļēji atbalsta, skolā tuvākie drag ievēro jauno vārdu.
- Gada sākumā vēršas pie skolotājiem ar lūgumu uzrunāt jaunajā vārdā

XX

XY

DZIMUMIDENTITĀTES TRAUCĒJUMI

Apt 1% populācijā
Nedaudz vairāk meitenes
Līdz 2000.g. 5:1
Pēc 2000. g. 3:1 vai 2:1
Augstāka psihopatoloģija
BET

atkarīga no sociālās vides
Absolūtais vairums - pārstāj
Saistība ar homoseksualitāti
NB! Izmaiņas no ~2000. g.

BĒRNĪBAS

PUSAUDZĪBAS

Zucker, K.J. (2019). 'Adolescents with gender dysphoria: reflections on some contemporary clinical and research issues'. *Archives of Sexual Behavior*, 48, 7, 1983–92.
Aitken M, Steensma TD, Blanchard R, VanderLaan DP, Wood H, Fuentes A et al (2015) Evidence for an altered sex ratio in clinic-referred adolescents with gender dysphoria. *J Sex Med* 12(3):756–763
Cohen-Kettenis PT, Owen A, Kaijser VG, Bradley SJ, Zucker KJ (2003) Demographic characteristics, social competence, and behavior problems in children with gender identity disorder: a cross-national, cross-clinic comparative analysis. *J Abnorm Child Psychol* 31(1):41–53
Rayner, G. (2018). 'Minister orders inquiry into 4,000 per cent rise in children wanting to change sex'.
Chen, M., Fuqua, J., & Eugster, E. A. (2016). Characteristics of referrals for gender dysphoria over a 13-year period. *Journal of Adolescent Health*, 58(3), 369-371.
Zucker, K.J., Bradley, S.J., Owen-Anderson, A., Kibblewhite, S.J., Wood, H., Singh, D., Choi, K., 2012. Demographics, behavior problems, and psychosexual characteristics of adolescents with gender identity disorder or transvestic fetishism. *J. Sex Marital Ther.* 38, 151–189.

DZIMUMIDENTITĀTES TRAUCĒJUMI

Apt 1% populācijā
Nedaudz vairāk meitenes
Līdz 2000.g. 5:1
Pēc 2000. g. 3:1 vai 2:1
Augstāka psihopatoloģija
BET
atkarīga no sociālās vides
Absolūtais vairums - pārstāj
Saistība ar homoseksualitāti
NB! Izmaiņas no ~2000. g.

BĒRNĪBAS

Līdz 4400% pieaugums 10 gadu laikā

~80% dz. meitenes

“Starptautisks fenomens”

Mazāka stigma? Agrāka pubertāte?

Augstāka visa veida psihopatoloģija,
BET

vienādā līmenī ar klīnisko populāciju

PUSAUDZĪBAS

Zucker, K.J. (2019). 'Adolescents with gender dysphoria: reflections on some contemporary clinical and research issues'. *Archives of Sexual Behavior*, 48, 7, 1983–92.

Aitken M, Steensma TD, Blanchard R, VanderLaan DP, Wood H, Fuentes A et al (2015) Evidence for an altered sex ratio in clinic-referred adolescents with gender dysphoria. *J Sex Med* 12(3):756–763

Cohen-Kettenis PT, Owen A, Kaijser VG, Bradley SJ, Zucker KJ (2003) Demographic characteristics, social competence, and behavior problems in children with gender identity disorder: a cross-national, cross-clinic comparative analysis. *J Abnorm Child Psychol* 31(1):41–53

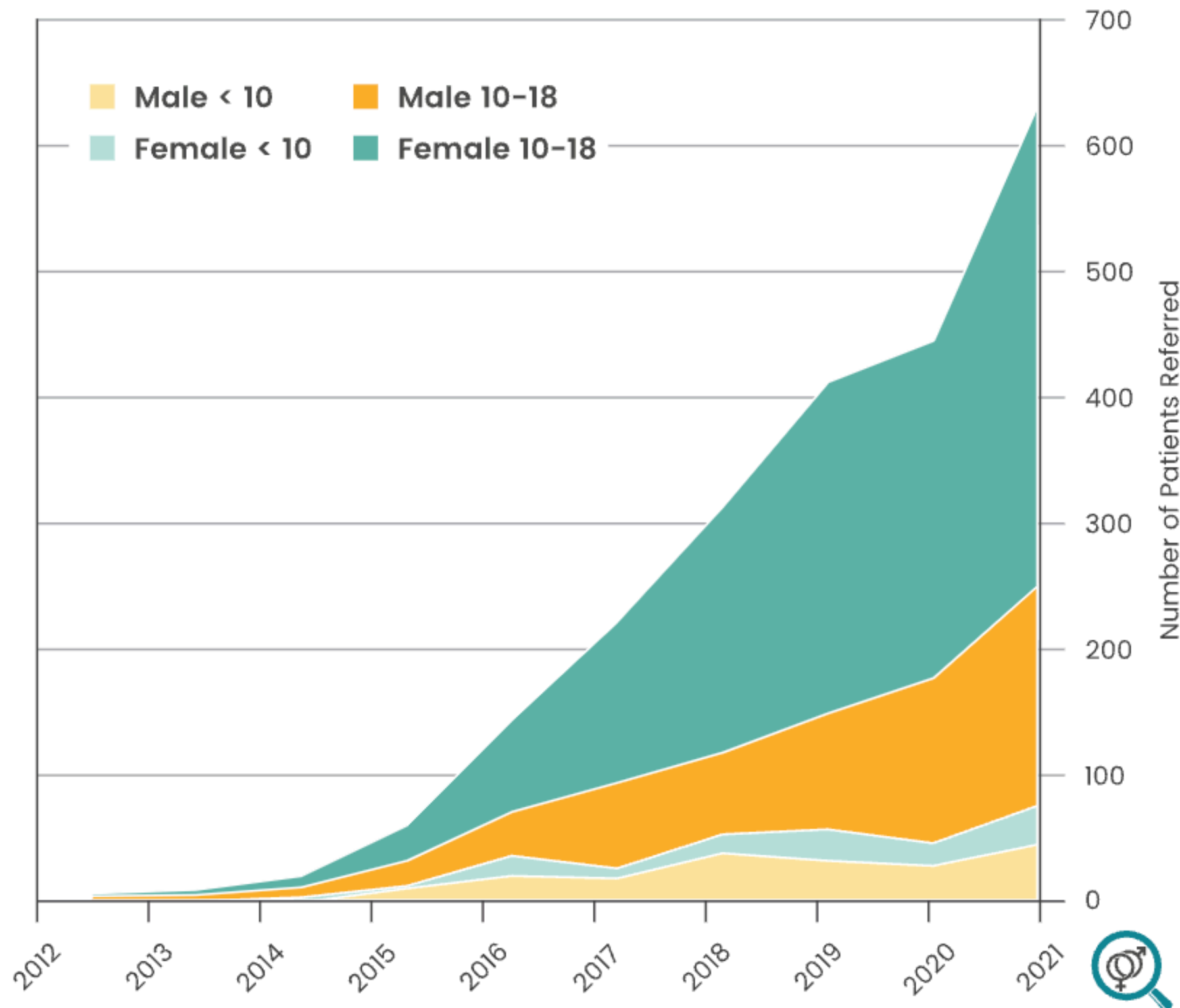
Rayner, G. (2018). 'Minister orders inquiry into 4,000 per cent rise in children wanting to change sex'.

Chen, M., Fuqua, J., & Eugster, E. A. (2016). Characteristics of referrals for gender dysphoria over a 13-year period. *Journal of Adolescent Health*, 58(3), 369-371. Zucker, K.J., Bradley, S.J., Owen-Anderson, A.,

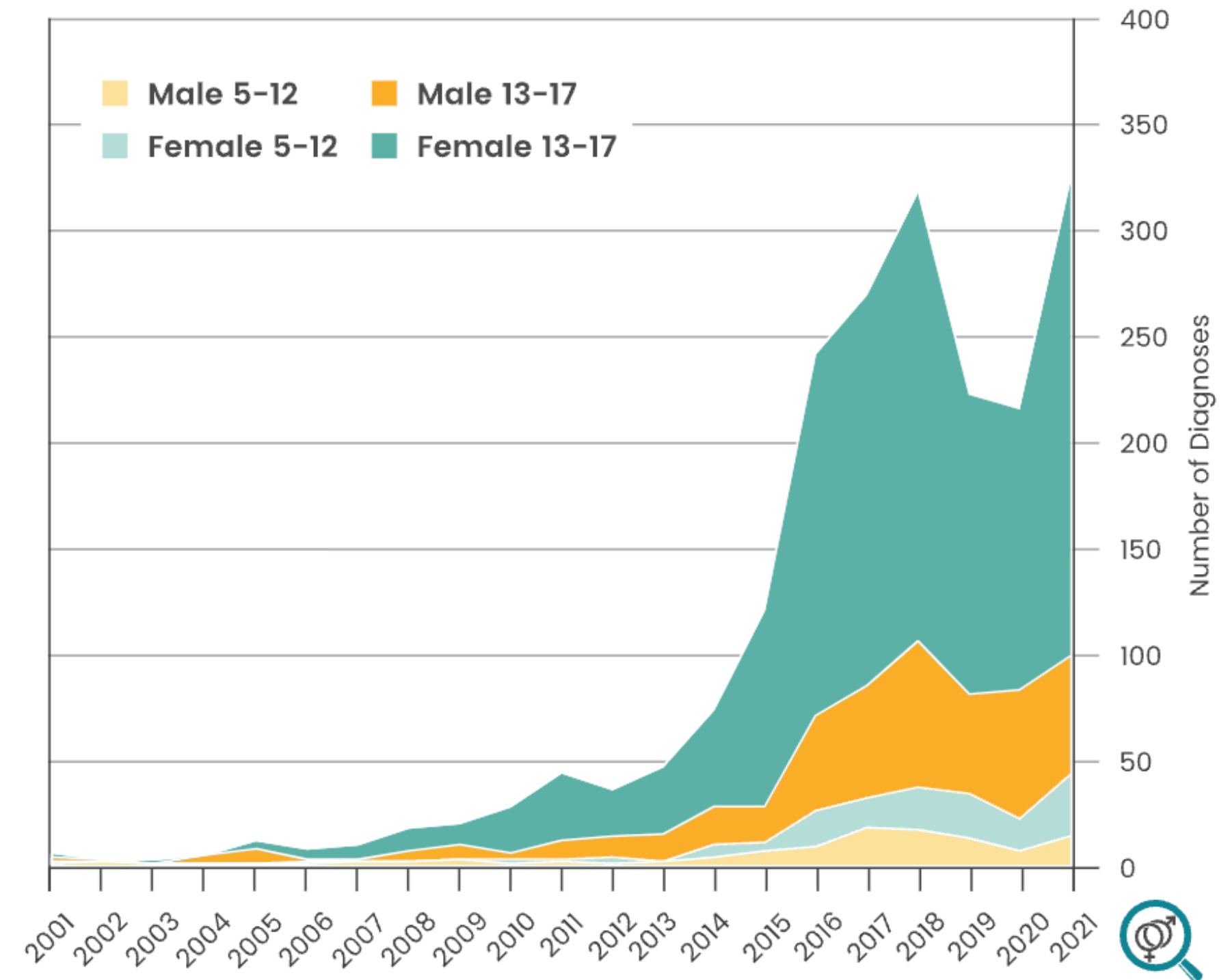
Kibblewhite, S.J., Wood, H., Singh, D., Choi, K., 2012. Demographics, behavior problems, and psychosexual characteristics of adolescents with gender identity disorder or transvestic fetishism. *J. Sex Marital Ther.* 38, 151–189.

Dzimuma disforijas diagnozes (Eiropa)

Spain (Catalonia, Valencia)

Sweden

Sources: 1. For the "Servei Trànsit", the official system of Gender Dysphoria clinics within Catalonia: Feministes de Catalunya (2022); "De hombres adultos a niñas adolescentes: cambios, tendencias e interrogantes sobre la poblacion atendida por el Servei Trànsit en Catalunya, 2012-2021." 2. For Valencia: Expósito-Campos et al. (2023) "Evolution and trends in referrals to a specialist gender identity unit in Spain over 10 years (2012-2021)" The Journal of Sexual Medicine, <https://doi.org/10.1093/jsxmed/qdac034>.

Incidence data for 2001-2018 from the Swedish National Board of Health and Welfare^a were applied to population counts by age/sex/year from Statistics Sweden^b to produce estimated GD diagnosis counts. Incidence data for 2019-2021 were drawn from an update of "God vård av barn och ungdomar med könsdysfori, 2015" (Socialstyrelsen, 2022, unpublished).
^aSocialstyrelsen, Utvecklingen av diagnosen könsdysfori - förekomst, samtida psykiatriska diagnoser och dödlighet i suicid, 2020.
^bhttps://www.statistikdatabasen.scb.se/pxweb/en/ssd/START_BE_BE0101_BE0101A/BefolkningR1860N/

**INJECTING
ESTROGEN
FOR THE
FIRST TIME**

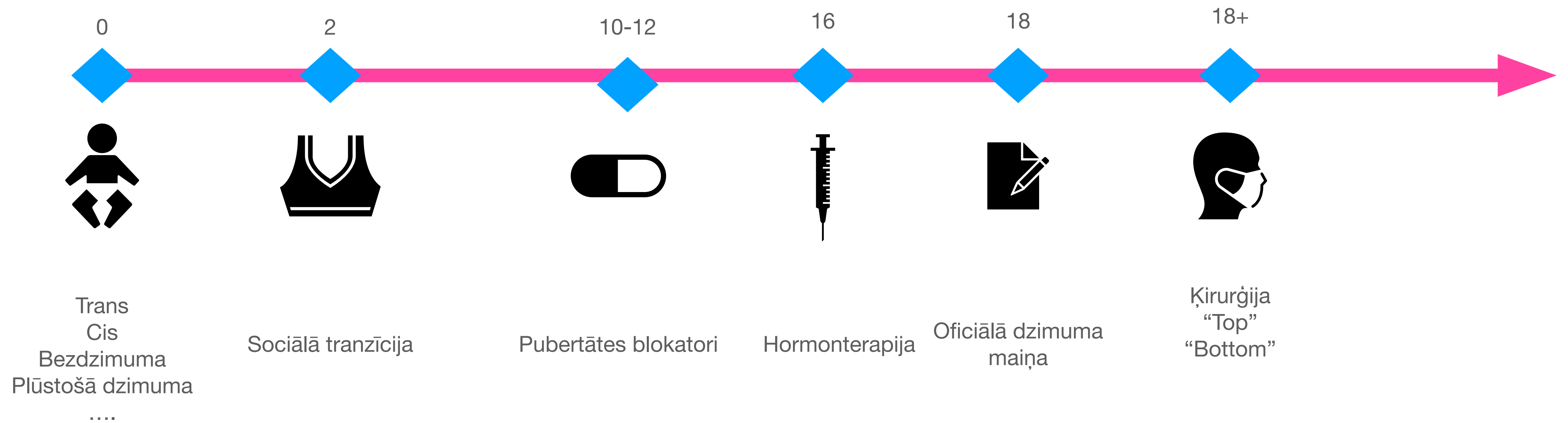
Brīdinājums: nepatīkami skati

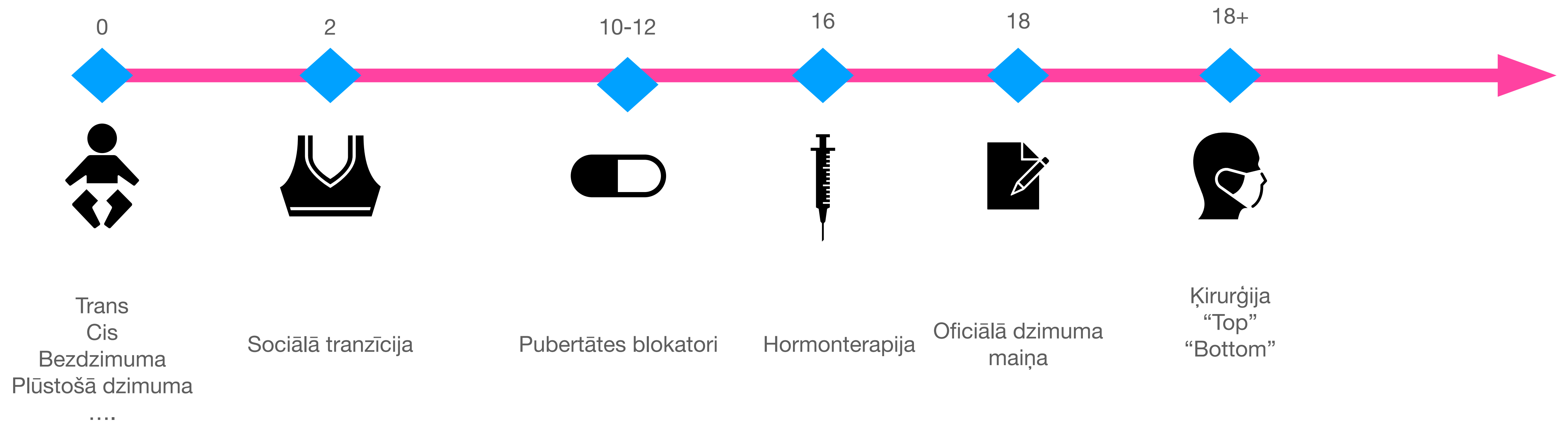
???

Apstiprinošais modelis / Medicīniskais psihiskās veselības modelis

Apstiprinošais modelis / Medicīniskais psihiskās veselības modelis

“Izturēties pret meitenēm tā, it kā viņas būtu zēni - un otrādi - nav neitrāla rīcība.”

Kritika

- “Apstiprinošais modelis” balstās virknē maldīgu pieņēmumu, kas tiek pasniegti kā fakti. Galvenokārt: pusaudža trans-identitāte ir noturīga, izraisīs ciešanas mūža garumā, ja netiks veikta medicīniska iejaukšanās un šīs iejaukšanās ir drošas un efektīvas.
- Identitāte pusaudža vecumposmā nav pabeigta
- Izvirzītais mērķis pārvirzījies no ciešanu/nāves mazināšanas uz personīgo mērķu sasniegšanu un vēlmju apmierinājumu
- Medicīniskās tranzīcijas nav uzrādījušas vērā ņemamus psiheomocionālās veselības ieguvumus (iesk. NICE vadlīnijas)
- Ētiskie principi un vērtības - bērna labākās intereses un nekaitēšana VS autonomija

Current Concerns About Gender-Affirming Therapy in Adolescents

Open Access | Published: 14 April 2023 | 15, 113–123 (2023)

Levine, S.B. and Abbruzzese, E. (2023) ‘Current concerns about gender-affirming therapy in adolescents’, *Current Sexual Health Reports*, 15(2), pp. 113–123. doi:10.1007/s11930-023-00358-x.

Detranzīcija

R/detrans - 50 000+

Identifikācija ar savu bioloģisko dzimumu - 60%
Raizes par medicīniskās komplikācijas no tranzīcijas - 49%
Izpratne par traucējumu cēloni psihoemocionālā pieredzē - 38%

55% - uzskata, ka nebija adekvāts atbalsts pirms tranzīcijas

Iekšējā/ārējā homofobija - 23%

Littman, L. Individuals Treated for Gender Dysphoria with Medical and/or Surgical Transition Who Subsequently Detransitioned: A Survey of 100 Detransitioners. *Arch Sex Behav* **50**, 3353–3369 (2021). <https://doi.org/10.1007/s10508-021-02163-w>

Vandenbussche, E. (2021) 'Detransition-related needs and support: A cross-sectional online survey', *Journal of Homosexuality*, 69(9), pp. 1602–1620. doi:10.1080/00918369.2021.1919479.

Sekas un attīstība

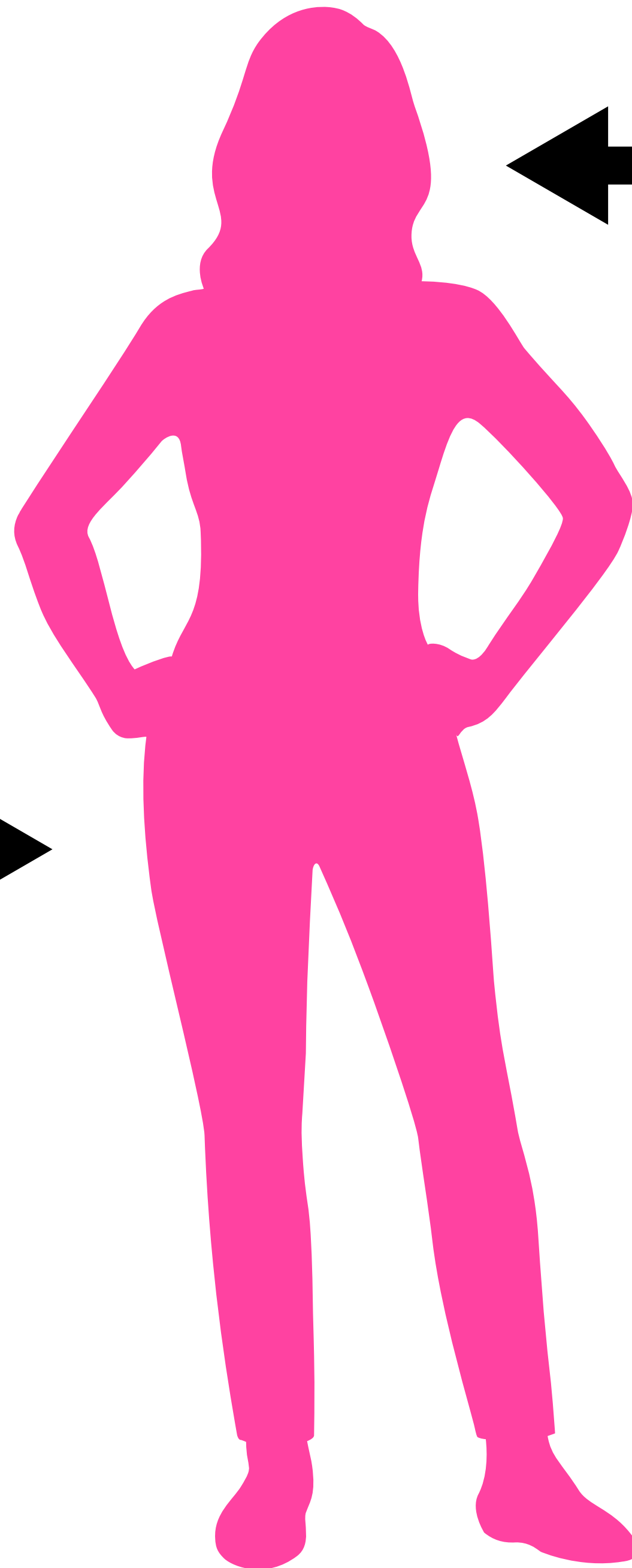
- Slēgta Tavistock dzimumidentitātes klīnika (*Time to Think: The Inside Story of the Collapse of the Tavistock's Gender Service for Children*, BBC)
- 2023. g. tiesas lēmums aizliegt pubertātes blokatorus <18 g.v. (izņemot stingri kontrolētos pētījumu apstākļos).
- Neatkarīgu ekspertu ziņojums “The Cass Report”, iekļaujot skolas un izglītības sadaļu.
- Zviedrijā 2021. g. Karolinskas slimnīca pārstāj pubertātes blokatoru izmantošanu, 2022. g. Zviedrijā izdod nacionāla līmeņa vadlīnijas
- Nopietnas diskusijas par regulējumu Norvēģijā, Somijā un citās ES valstīs
- 20 ASV pavalstīs pieņemti aizliegumi lietot pubertātes blokatorus, hormonterapiju vai ķirurģiskas intervences nepilngadīgiem

Lawless, J. (2023) *England's Health Service says it won't give puberty blockers to children at gender clinics*, AP News. Available at: <https://apnews.com/article/uk-transgender-puberty-blockers-abd9145484006fea23de6b4656c937da> (Accessed: 16 September 2023).

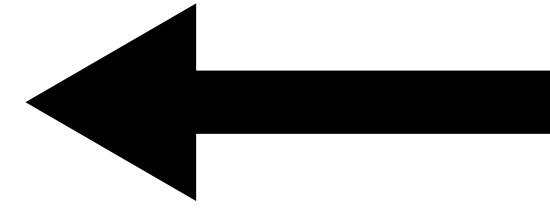
Uppdaterade rekommendationer För hormonbehandling Vid Könsdysfori hos Unga (no date) Socialstyrelsen. Available at: <https://www.socialstyrelsen.se/om-socialstyrelsen/pressrum/press/uppdaterade-rekommendationer-for-hormonbehandling-vid-konsdysfori-hos-unga/> (Accessed: 16 September 2023).

<https://apnews.com/article/transgender-gender-affirming-care-ban-55773f9fa1e3decd9bc77990ad9af61d>

Problēma ķermenī /
Medicīniskais modelis

Problēma prātā /
Terapeitiskais modelis

Schwartz, D. (2021) 'Clinical and ethical considerations in the treatment of gender dysphoric children and adolescents: When doing less is helping more', *Journal of Infant, Child, and Adolescent Psychotherapy*, 20(4), pp. 439–449.

Evans, S. and Evans, M. (2021) *Gender dysphoria: A therapeutic model for working with children, adolescents and young adults*. Bicester, Oxfordshire: Phoenix Publishing House.

Izaicinājumi skolā

Tualetes

Sporta stundas, ģērbtuves

Vārda lietojums

Klasesbiedri, mobings

Skolotāju zināšanas, attieksme

Vienotu vadlīniju trūkumus

Mentālās veselības aprūpes un iekļaušanas problēmas

Sociālais spiediens

Risinājumi skolā

Skola, kā droša vide, kur rosināt kritisku domāšanu un veselīgu ķermeņa, dzimuma un seksualitātes uztveri

Skaidra, kopīga skolas nostāja un iekšējie noteikumi - darīti zināmi ģimenēm un skolēniem

Iekļaušanas princips. "Saprašana bez apstiprināšanas".

Mobinga mazināšana skolā

Mentālās veselības atbalsts pusaudžiem, kas nav balstīts medicīniskajā/apstiprinošajā modelī

Padziļinātas zināšanas, apdomātas vērtības

nils.konstantinovs@pusaudzis.lv